

Opinie na temat ograniczenia liczby kadencji władz w samorządach

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

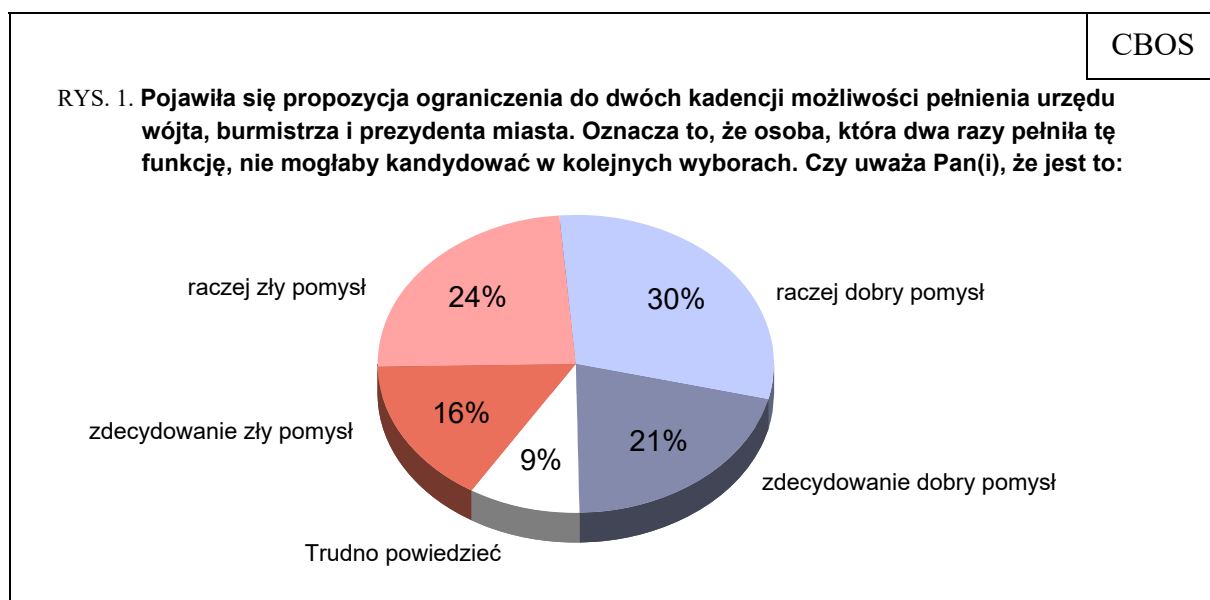
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2017 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Niedawno w dyskursie publicznym ponownie pojawiła się kwestia ograniczenia liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. W naszym ostatnim sondażu¹ zapytaliśmy badanych, co sądzą o propozycji ograniczenia do dwóch liczby kadencji w samorządach, a także – czy ograniczenia te powinny dotyczyć obecnie pełniących te funkcje czy też dopiero władz wybranych w najbliższych wyborach samorządowych. Interesowało nas również, jak badani odnoszą się do pomysłu, by wraz z ograniczeniem liczby kadencji wydłużyć czas ich trwania z czterech do pięciu lat.

Opinie badanych na temat ograniczenia do dwóch liczby kadencji władz wykonawczych w samorządach są podzielone, niemniej jednak zwolennicy takiego rozwiązania przeważają nad jego przeciwnikami. Połowa ankietowanych (51%) opowiada się za wprowadzeniem tego typu ograniczenia, natomiast dwie piąte (40%) jest temu przeciwnych. Relatywnie niewiele osób nie ma wyrobionego zdania na ten temat.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (321) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 2–9 lutego 2017 roku na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Z analiz zróżnicowań społeczno-demograficznych wynika, że pomysł ten zyskuje stosunkowo duże poparcie wśród ludzi młodych, mających od 18 do 34 lat (61% badanych w wieku 18–24 lata i 58% w wieku 25–34 lata uważa, że to dobry pomysł), mieszkańców miast od 100 tys. do 500 tys. ludności (56%) oraz mieszkańców wsi (54%), a biorąc pod uwagę wykształcenie – wśród respondentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym (56%), uwzględniając zaś położenie materialne – wśród badanych z gospodarstw domowych o dochodach na osobę nieprzekraczających 1400 zł (od 55% do 60% w zależności od kategorii dochodowej). Z kolei sprzeciw wobec tego pomysłu częściej niż pozostali wyrażają ankietowani w wieku 35–44 lata (53% uważa, że to zły pomysł), mieszkańcy największych miast (47%), ankietowani z wykształceniem średnim i wyższym (odpowiednio: 42% i 43%), badani z gospodarstw domowych o dochodach na osobę wynoszących co najmniej 1400 zł (45% – 48% w zależności od kategorii dochodowej) – zob. tabele aneksowe.

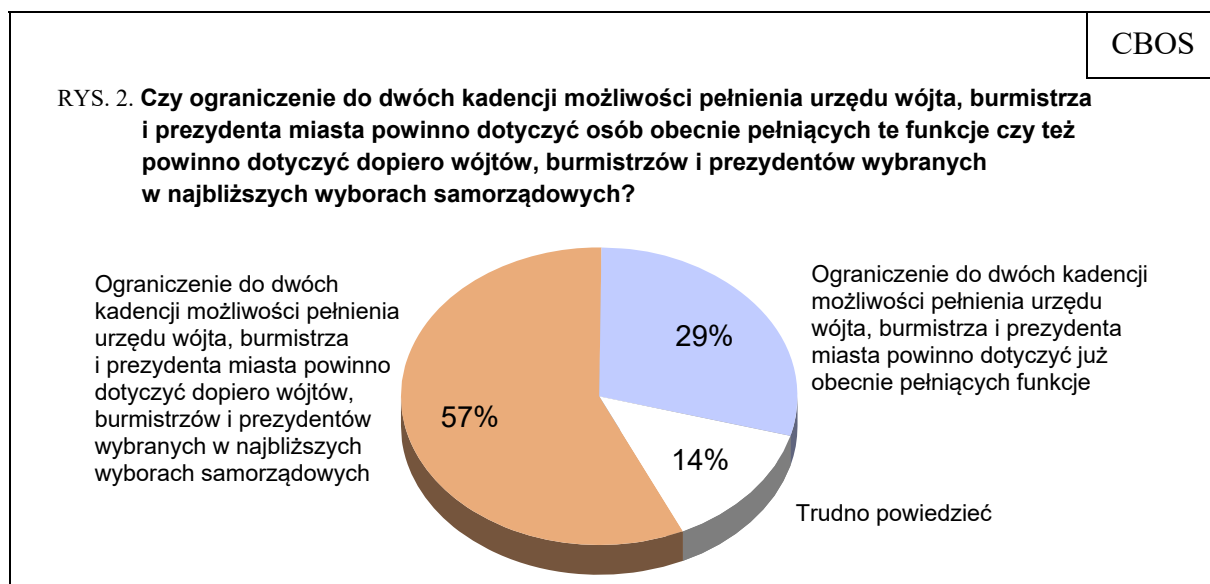
Stosunek do proponowanych zmian w największym stopniu zależy jednak od poglądów i preferencji politycznych. Wyraźnie częściej niż pozostali popierają je respondenci identyfikujący się z prawicą (64%), a w potencjalnych elektoratach – wyborcy PiS (72%). Natomiast z dezaprobatą odnosi się do tego pomysłu większość badanych o poglądach lewicowych (53% odrzuca tę propozycję), a w elektoratach największych partii politycznych – prawie dwie trzecie sympatyków PO (64%).

Tabela 1

Potencjalne elektoraty*	Pojawiła się propozycja ograniczenia do dwóch kadencji możliwości pełnienia urzędu wójta, burmistrza i prezydenta miasta. Oznacza to, że osoba, która dwa razy pełniła tę funkcję, nie mogłaby kandydować w kolejnych wyborach. Czy uważa Pan(i), że jest to:		
	dobry pomysł	zły pomysł	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	72	21	7
Kukiz'15	59	38	4
Nowoczesna	40	52	8
Sojusz Lewicy Demokratycznej	40	57	3
Platforma Obywatelska	27	64	9
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	54	34	12
Niezamierzający brać udziału w wyborach	44	44	12

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Większość badanych uważa, że ograniczenie do dwóch kadencji możliwości sprawowania urzędu wójta, burmistrza i prezydenta miasta powinno dotyczyć nowych władz – wybranych w najbliższych wyborach (57%). Pogląd, że proponowane zmiany powinny dotyczyć obecnie pełniących te funkcje, wyraża o połowę mniejsza grupa respondentów (29%).

Opinie w tej sprawie bardzo wyraźnie różnicuje stosunek do samej propozycji ograniczenia liczby kadencji władz wykonawczych w samorządach. Zdecydowana większość (72%) badanych, którzy sprzeciwiają się temu pomysłowi, uważa, że zmiany te powinny dotyczyć dopiero nowych władz, wybranych w najbliższych wyborach samorządowych. Z kolei opinie ankietowanych popierających wprowadzenie ograniczenia liczby kadencji są podzielone.

Tabela 2

Pojawiła się propozycja ograniczenia do dwóch kadencji możliwości pełnienia urzędu wójta, burmistrza i prezydenta miasta. Oznacza to, że osoba, która dwa razy pełniła tę funkcję, nie mogłaby kandydować w kolejnych wyborach. Czy uważa Pan(i), że jest to:	Czy ograniczenie do dwóch kadencji możliwości pełnienia urzędu wójta, burmistrza i prezydenta miasta powinno dotyczyć:		
	osób obecnie pełniących te funkcje	wójtów, burmistrzów i prezydentów wybranych w najbliższych wyborach samorządowych	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– dobry pomysł	45	49	6
– zły pomysł	13	72	14
Trudno powiedzieć	10	39	51

Ponadto można zauważyć, że przekonanie, iż ograniczenie liczby kadencji powinno dotyczyć osób obecnie sprawujących władzę, częściej niż pozostali wyrażają najmłodszy respondenci oraz badani identyfikujący się z prawicą. W potencjalnych elektoratach najwięcej zwolenników pogląd ten uzyskuje wśród wyborców PiS. Natomiast opinię, że zmiany te powinny dotyczyć dopiero władz wybranych w najbliższych wyborach samorządowych, stosunkowo często formułują absolwenci wyższych uczelni, badani zadowoleni z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych, ankietowani o relatywnie wysokich dochodach *per capita*, a także osoby identyfikujące się z lewicą (zob. tabele aneksowe). W elektoratach największych partii politycznych opinia ta wyrażana jest przez zdecydowaną większość zwolenników Nowoczesnej, PO, ruchu Kukiz'15 oraz SLD.

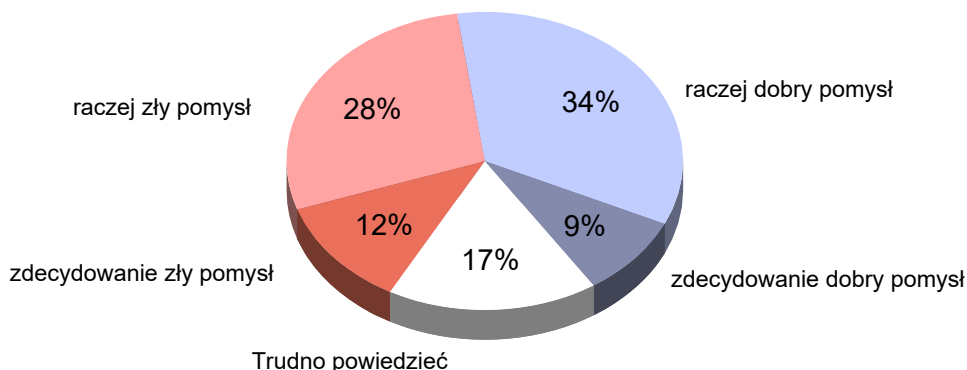
Tabela 3

Potencjalne elektoraty*	Czy ograniczenie do dwóch kadencji możliwości pełnienia urzędu wójta, burmistrza i prezydenta miasta powinno dotyczyć:		
	osób obecnie pełniących te funkcje	wójtów, burmistrzów i prezydentów wybranych w najbliższych wyborach samorządowych	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	46	41	13
Kukiz'15	19	74	7
Platforma Obywatelska	18	73	10
Nowoczesna	18	74	8
Sojusz Lewicy Demokratycznej	14	66	20
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	29	56	15
Niezamierzający brać udziału w wyborach	26	59	15

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Interesowało nas również, jak badani odnoszą się do propozycji, by wraz z ograniczeniem liczby kadencji wójtów, burmistrzów, prezydentów miast wydłużyć czas ich trwania z czterech do pięciu lat. Opinie Polaków w tej sprawie są podzielone – propozycja ta tylko nieznacznie częściej jest popierana niż odrzucana (43% wobec 40%). Relatywnie wysoki odsetek badanych nie ma zdania na ten temat (17%).

RYS. 3. Jest też propozycja, by wraz z ograniczeniem liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (do dwóch) wydłużyć czas jej trwania z czterech do pięciu lat. Czy uważa Pan(i), że jest to:

Pomysł ten częściej popierany jest przez respondentów identyfikujących się z prawicą i politycznym centrum (po 47%) niż utożsamiających się z lewicą (42%), a najrzadziej przez badanych niemających sprecyzowanych poglądów politycznych (34%). W potencjalnych elektoratach spotyka się on z największą aprobatą zwolenników PiS, natomiast najwięcej przeciwników ma wśród sympatyków PO.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Jest też propozycja, by wraz z ograniczeniem liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (do dwóch) wydłużyć czas jej trwania z czterech do pięciu lat. Czy uważa Pan(i), że jest to:		
	dobry pomysł	zły pomysł	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	49	36	15
Nowoczesna	44	39	17
Sojusz Lewicy Demokratycznej	43	37	20
Kukiz'15	42	39	19
Platforma Obywatelska	42	47	11
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	42	35	23
Niezamierzający brać udziału w wyborach	39	42	19

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Polacy są podzieleni w opiniach na temat ograniczenia do dwóch kadencji możliwości pełnienia urzędu wójta, burmistrza i prezydenta miasta, niemniej jednak aprobujący ten pomysł

przeważają nad oponentami. Stanowisko w tej sprawie w znacznej mierze zależy od poglądów politycznych. Propozycja ta popierana jest najczęściej przez osoby identyfikujące się z prawicą oraz zwolenników PiS. Ponad połowa badanych uważa, że ograniczenie liczby kadencji nie powinno dotyczyć obecnych władz, lecz dopiero tych, które będą wybrane w najbliższych wyborach samorządowych. Natomiast pomysł, by wraz z ograniczeniem liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast wydłużyć czas ich trwania z czterech do pięciu lat, ma mniej więcej tylu zwolenników co przeciwników.

Opracowała

Małgorzata OMYŁA-RUDZKA